

GUISSONA
15 JULIOL DE 2006

X MERCAT ROMÀ I ESSO

PROGRAMA D ACTIVITATS

DISSABTE 15
MERCAT ROMÀ DE IESSO

La vila de Guissona té el seu origen en la fundació de la ciutat romana de Iesso en el segle I a. C. Cada any, des de 1997, Guissona celebra el Mercat Romà de Iesso per recordar i donar a conèixer d'una manera lúdica i festiva el seu passat romà. Amb aquest mercat, la vila es transforma, gràcies a la participació del veïns de Guissona, creant diversos espais temàtics que recorden aspectes d'una ciutat romana.

L'imaginari del mercat de Iesso s'inicià amb l'arribada de dos personatges, a cavall de la història i la fantasia: el diví Cèsar i la reina Cleopatra.

ESPAIS DEL MERCAT ROMÀ

CASTRÀ NECESARIA

(portal de l'Àngel) 1

L'agrupació Legio VIII Hispania ens proposa la recreació d'un campament en marxa (castra necesaria) de legionaris romans format per una tenda, rèplica de les utilitzades per un contuberni (unitat de vuit legionaris), on podrem observar els útils emprats en la construcció del campament i els elements que en formaven part. Un equip de vuit legionaris farà demostracions de les activitats normals que es realitzaven en un campament romà.

Tallers infantils: En aquest espai es realitzaran quatre tallers per a nens i nenes en què els nens podran construir i pintar un casc, un escut i una espasa de legionari. També, realitzaran pràctiques de lluita i desfilaran i acabaran rebent un diploma que els acredita com a membres honorífics de la Legió VIII Hispania.

La zona de pàrquing del portal de l'Àngel al peu de la muralla medieval de Guissona i fora de la vila closa medieval ens permet ubicar aquest campament romà.

Nota: per participar en els tallers infantils els nens i nenes han d'anar vestits de romà.

OFICINA VINÀRIA

(portal de l'Àngel) 2

El vi era una de les begudes més apreciades de l'antiga Roma. El grup "El Lagar" de València instal·larà un celler (oficina vinària) i ens explicarà la història, les eines i l'evolució de l'elaboració del vi.

A més els nois i les noies podran xafar el raïm i conèixer pas a pas el procés que segueix el most per convertir-se en vi.

En l'antiguitat, seguint les legions romanes, els comerciants i mercaders es desplaçaven per abastar les legions i els legionaris. Entre els productes més apreciats pels legionaris hi ha el vi. Per això hem instal·lat aquest celler prop del campament de legionaris.

Nota: per participar en els tallers infantils, els nens i nenes han d'anar vestits de romà.

MERCATUS

(carrer de la Font, Botigues, Fluvià i Bisbal) 3

Els carrers de la vila de Guissona amb elements decoratius que recorden l'antiga cultura romana es converteixen en un gran mercat, on els botiguers de Guissona mostren els seus productes.

COLLEGIA ARTIFEX

(plaça del bisbe Benlloch) 4

L'economia romana estava basada sobretot en l'explotació agrària del territori, però el desenvolupament urbà va permetre la creació d'artesans que transformaven el fang, la pedra, la fusta, etc. per convertir-los en objectes d'interès comercial. En llatí no hi ha un terme que es pugui traduir pel que avui entenem com artesà. El terme més aproximat seria artifex. En l'antiga Roma els artesans s'agrupaven en associacions que rebien el nom de collegia.

A la plaça del bisbe Benlloch hem reunit tot un seguit d'artesans que ens ensenyaran una manera de treballar que els processos industrials contemporanis estan fent desaparèixer i molts d'ells tenen el seu origen en l'antiguitat clàssica

THERMOPOLIUM

(pati de l'Ajuntament) 5

Els romans disposaven d'un establiment, el thermopolium, on es preparaven menjars. Al pati de l'Ajuntament hem recreat un espai per a la degustació de begudes (potus) i tapes (Gustum).

FORUM

(plaça Major) 6

El Fòrum era la plaça pública on es portaven a terme les activitats cíviques, religioses, polítiques i econòmiques d'una ciutat romana, i per aquest motiu s'hi trobaven els edificis públics més emblemàtics i monumetals: el temple, la cúria, la basílica.

La plaça Major de Guissona és avui el centre de bona part de la vida pública de Guissona. Aquí podrem trobar la cerimònia d'inauguració, la venda d'esclaus i el ballet en honor de Cèsar i Cleopatra

THERMAE

(les fonts de la vila) 7

Totes les ciutats romanes tenien termes. Eren uns edificis de banys públics on els ciutadans feien exercici i cuidaven la seva higiene personal. Aquest espai també constituïa un lloc de trobada popular on els romans passaven moltes estones d'oci, fent relacions socials i negocis.

Les fonts de la vila són l'espai de la Guissona actual que té més relació amb l'aigua i l'element fonamental d'unes termes. Aquí podreu refrescar-vos, fer vida social i escoltar bons oradors, recitant algun fragment d'alguna obra teatral dels autors clàssics.

AMFITEATRE

(plaça de Capdevila) 8

En el món romà, l'amfiteatre era una construcció destinada a les activitats de lleure dels ciutadans romans, s'hi feien els jocs i combats de gladiadors i les lluites de feres salvatges.

En la plaça de Capdevila hem recreat un espai per la lluita de gladiadors. Aquí podreu observar els exercicis d'entrenament dels gladiadors i les seves armes.

ACTIVITATS DEL MERCAT ROMÀ

>10:00 h.
Obertura del Mercat Romà i de la Fira d'artesans i oficis antics

>11:00 h.
Desfilada de cavalleria romana. Corpus Equitum Iessonensis
Itinerari: c/ Tint, av. Notari Josep Faus, raval Transpalau, raval Bisbal, c/ Dr. Pere Castelló, plaça dels Països Catalans, av. Generalitat de Catalunya, av. Onze de setembre, c/Notari Roca Sastre, c/ Seminari, c/ Xaloc, raval Coma.

// La cavalleria en l'exèrcit romà ocupava un lloc secundari en les tàctiques de les legions romanes que es basaven, sobretot, en la infanteria recolzada per l'artilleria. Juli Cèsar va incorporar genets germànics en les seves legions i, a poc a poc, aquestes unitats van anar agafant protagonisme en les tàctiques de les legions romanes.

>11:30 h.
Desfilada de legionaris i senadors romans Centuria I Iessonensis

Itinerari: c/ Bisbal, c/ Fluvià, raval Coma
// Les legions romanes van ser la base per a l'expansió de la cultura romana per tot el món mediterrani. Una legio era formada per 5.300 homes, que es dividien en 10 unitats anomenades cohorts de 480 homes cada una. Cada cohort es dividia en sis centúries de 80 homes dirigits per un centurió. Dins de la centúria els soldats es dividien en contubernis unitats de vuit soldats que compartien una tenda de campanya.

Any rere any estem equipant una petita centuria formada per un contuberni de legionaris, ciutadans romans que formaven els cos regular de les legions; un contuberni d'auxiliars, altres habitants de l'imperi romà que formaven un cos auxiliar de les legions; i un contuberni de pretorians, cos militar especial íntimament lligat a l'emperador.

>11:45 h.
Concentracions de legions i entrada a la ciutat de Iesso Centuria I Iessonensis i Corpus equitum Iessonensis

Itinerari: raval Coma, plaça Vell Pla, portal de l'Àngel, carrer de la Font i plaça Major.

>12:00 h.
Cerimònia d'inauguració del Mercat Romà de Iesso pel diví Cèsar i la reina Cleopatra

Lloc: Forum (plaça Major)
// Acte central en què, després d'escoltar els auguris, el Cèsar i la Cleopatra (els Iessonensis guanyadors del concurs d'oratória de la bacanal de 2005) faran un discurs de beninguda al mercat romà i rebran dels senadors de Iesso la clau de la ciutat.

>12:30 h.
Desfilada pels carrers de la vila de les legions romanes
Itinerari de taverna a taverna: plaça Major, taverna Ateneu, taverna Centro i taverna el Portal.

>12:30 h. **Degustació romana: Gustum**
Lloc: Thermopolium (pati de l'Ajuntament)
Entrades limitades. Venda d'entrades. Museu de Guissona a partir del dia 10 de juliol. Preu entrades: 3€ □
// El grup Kuanum ens ofereix un espai de recreació lúdica i didàctica sobre el menjar en època romana. En aquesta activitat ens presentaran una sèrie de plats basats en receptes romanes com són els piceris, el moretum, l'epityrum, mel cum papaver germinis, canis cum oleo in salibus apicianis condito, panis, defrutum cun caseo, persica mala i begudes com vinum rosaceum, aqua mulsa, mustum, aqua.

>13:30 h. **Degustació romana: Gustum**
Lloc: Thermopolium (pati de l'Ajuntament)
Entrades limitades. Venda d'entrades. Museu de Guissona a partir del dia 10 de juliol. Preu entrades: 3€ □□

>17:30 h. **Passeig d'esclaus pel mercat**
Itinerari: Mercat (carrers de la vila)
// La companyia Alea Teatre passejarà pel carrers del mercat 5 esclaus i esclaves que ensenyaran el gènere que posaran a la venda al fòrum de la ciutat de Iesso.

>18:30 h. **Venda d'esclaus**
Lloc: Forum (plaça Major)
// De la mà d'un venedor d'esclaus podreu comprar aquell noi o noia que necessiteu per als treballs del camp o de la llar.

>19:00 h. **Degustació Romana: Gustum**
Lloc: Thermopolium (pati de l'Ajuntament)
Entrades limitades. Venda d'entrades. Museu de Guissona a partir del dia 10 de juliol. Preu entrades: 3€ □

>19:30 h. **Teatre**
Lloc: les thermae (les fonts de la vila)
// La companyia de teatre clàssic Tempus est iucundum ens recitarà el primer acte de l'amfitrió de Plaute.

> 20:00 h. **Degustació Romana: Gustum**
Lloc: Thermopolium (pati de l'Ajuntament)
Entrades limitades. Venda d'entrades. Museu de Guissona a partir del dia 10 de juliol. Preu entrades: 3€

>20:30 h. **Lluita de gladiadors**
Lloc: Amfiteatre (plaça de Capdevila)
// Drakonia us proposa un espectacle en el qual el Cèsar ha convocat els millors gladiadors d'arreu del món. Cèsar és conegut per celebrar les festes de la ciutat de Iesso, però entre els escollits per tal esdeveniment hi ha un traïdor amb la missió d'acabar amb ell. Qui serà l'escollit per defensar la vida del Cèsar? Tindrà el Cèsar el coratge per enfrontar-se ell mateix a les armes del seu adversari?

> 21.45 h. **Ballet en honor del diví Cèsar i la reina Cleopatra**
Lloc: Forum (plaça Major)
// L'escola de dansa Montse Esteve ens ofereix com a cloenda del mercat romà i inici de la bacanal un espectacle de dansa inspirat en la mitologia clàssica i realitzat per nois i noies de Guissona.

> 22:30 h. **Concentració dels participants de la XII Bacanal al portal de l'Àngel**

**** A més el Museu de Guissona estarà obert de les 10.00 h a les 14.00 h i de les 17.00 h a les 21.00 h. Visites guiades al parc arqueològic a les: 11.00 h, 12.00 h, 13.00 h i a les 18.00 h, 19.00 h, i 20.00 h
Preu entrada i visita guiada: 2€. Entrada i visita guiada gratuïta per als que vinguin vestits de romans.

GUISSONA
DEL 10 AL 14
DE JULIOL DE 2006

CAPVESPRES A LA ROMANA

PROGRAMA D ACTIVITATS

DILLUNS 10

> 20:00 h.

Celebratió Ludi lessonensis

// Rua de celebració de l'inici dels Capvespres a la romana.

>20:30 h.

Inauguració dels Capvespres a la romana

// Inauguració de les exposicions: **"Reviure el passat. Les festes de divulgació històrica a Catalunya"** i **"Cartells de 10 anys de mercat roma de lesso"**

Lloc: la Fassina

Horari exposicions: - de l'11 al 14 de juliol, de **19.00 a 21.00 h**
- el 15 de juliol, de **10.00 a 14.00 h** i de **17.00 a 21.00 h**

>22:30 h.

"Fumus Indictivum. Un enterrament d'època republicana"

Lloc: plaça Major

Durada: 1 h

// El grup Nèmesis, arqueologia i difusió cultural de Tarragona, ens recrearà el funeral d'un ric terratinent romà d'època republicana a partir del ritual de la crematio. Aquest jove, mort prematurament, serà mereixedor, per la posició social de la seva família, d'un ritual funerari amb tots els honors, tal com es realitzava en els segles II i I a. C. Tots aquest actes s'havien de realitzar amb les més estrictes normes que regien i marcaven cada un dels ritus establerts des del moment de la seva defunció fins al banquet funerari final: la certificació de la mort, la preparació del cadàver, la realització del seu imago, l'exposició pública, l'anunci de l'enterrament i la posterior translació o processó fúnebre.

A continuació tindrà lloc la part central del ritual: la crematio, on el cos és incinerat fins quedar reduït a cendres i finalment tindrà lloc l'últim acte que es realitzarà en honor del jove mort els ludi funeraris.

Amb aquesta activitat podrem conèixer l'origen de paraules com **"sortir amb els peus per davant"** o **"funest"**.

DIMARTS 11

>19:00 h.

Fes de romà. Tallers infantils. "Taller del treball de l'alabastre"

// En aquest taller es realitza una demostració de com treballar una pedra calcària

de característiques toves com és l'alabastre.

Inscripcions: Museu de Guissona. Nens i nenes de 8 a 14 anys

Preu: **3€** per taller, tots els tallers **10€** □

Lloc: pati de l'Ajuntament

Durada: 2 h

>22:30 h.

Música amb Troba 3. "700 anys de música"

Lloc: plaça Major

Durada: 1 h

// "La música tradicional té el seu origen en la música antiga i ha evolucionat a multiplicitat de formes, ritmes i estils diferents segons la regió del món i els instruments propis de cada indret."

El nostre concert és un viatge de 700 anys des de la música delstrobadors del segle XIII als pasdobles de les nostres festes majors. Els mateixos instruments que sonaven a l'època medieval són els que encara fem sonar al nostre concert: fídula, flautes de tres forats, viola de roda, sac de gemecs, salteri d'arc, mandola, buzuki, timbals, un de més ancestral com el didjeridú i algun instrument més actual, com l'acordió diatònic. Acompanyats pel seu so recorrerem la música tradicional i popular des de l'època medieval fins als nostres dies.

DIMECRES 12

>19:00 h.

Fes de romà. Tallers infantils. "Taller de joieria i d'orfebreria"

// Aquest taller consisteix a fer una demostració de l'ofici de joier/orfetre, amb tècniques i eines utilitzades en un temps passat. Com utilitzar una patata, un aliment habitual, com aïllant de la calor per soldar només en un punt concret i que la resta de la peça no ennegreixi. També s'utilitzava la "ballarina", útil de treball manual per fer forats, o embotidores de fusta per forjar el metall.

Inscripcions: Museu de Guissona. Nens i nenes de 8 a 14 anys

Preu: **3€** per taller, tots els tallers **10€** □

Lloc: pati de l'Ajuntament

Durada: 2 h

> 22:00h.

Cinema de romans. "El rey Arturo" EUA 2004

Director: Antoine Fuqua

Guionistes: David Franzoni, John Lee Hancock

Intèrprets: Clive Owen, Stephen Dillane, Keira Knightley, Ioan Gruffudd, Stellan Skrasgard.

Durada: 2 h 10 min

// La història del rei Artur i els seus cavallers explicada no des del món màgic i tradicional sinó situant l'acció en el context històric on podria haver succeït realment.

DIJOUS 13

>19:00 h.

Fes de romà. Tallers infantils. "Taller de modelatge en fang"

// En aquest taller mitjançant la utilització del fang com matèria primària es realitzen petites escultures de diverses temàtiques utilitzant tècniques lliures i pròpies de l'ofici de l'escultor.

Inscripcions: Museu de Guissona. Nens i nenes de 8 a 14 anys

Preu: **3€** per taller, tots els tallers **10€** □

Lloc: pati de l'Ajuntament

Durada: 2 h

>20:00 h.

Conferència"Origens del teatre greco-romà.

//Del ritual a la festa" a càrrec de Ramon Torné Teixidó, Doctor en Filologia Clàssica.

Lloc: Espai Fassina

Durada: 1h

>22:00 h.

Teatre clàssic. "Miles Gloriosus o el soldat fanfarró" grup Balbo (Cadis)

Lloc: plaça Major

Durada: 2 h

// Filocomasia, estant absent el seu amant Pleusicles, és portada contra la seva voluntat d'Atenes a Efes pel soldat Pírgopolinices i forçada a viure com la seva concubina. Avisat Pleusicles pel seu esclau Palestrion, que ara esta al servei del soldat Pírgopolinices, aquest arriba a Efes i s'instal·la a casa de Periplectomeno, vell amic del seu pare, que viu justament en una casa veïna de la del soldat. A partir d'aquí es posa en joc l'astúcia de Pleusicles per alliberar la seva estimada Filocomasia del poder del soldat Pírgopolinices.

DIVENDRES 14

>19:00 h.

Fes de romà. Tallers infantils. "Taller de cistelleria"

// En aquest taller es realitzarà la demostració de construir cistells, el material principal dels quals és el vímet.

Inscripcions: Museu de Guissona. Nens i nenes de 8 a 14 anys

Preu: **3€** per taller, tots els tallers **10€** □

Lloc: pati de l'Ajuntament

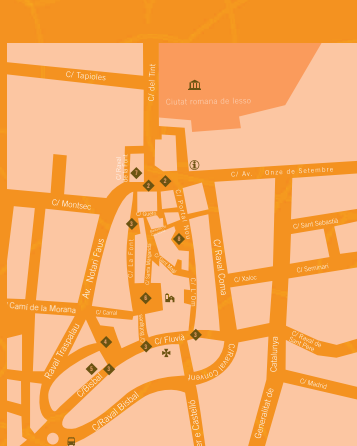
Organitza: Ajuntament de Guissona.

Col·labora: Diputació de Lleida

Gestió: Museu de Guissona i oficina de turisme de Guissona.

- ◆ Castra Necesaria Portal de l'Àngel
- ◆ Oficina Vinària Portal de l'Àngel
- ◆ Mercatus. Carrer de la Font, Botigues, Fluví i Bisbal
- ◆ Collegia Artifex Pl. Bisbe Benlloch
- ◆ Thermopolium Pati de l'Ajuntament
- ◆ Forum Pl. Major
- ◆ Thermae Fonts de la Vila
- ◆ Anfiteatre Pl. Capdevila

El Mercat romà de lesso és una festa local d'interès turístic de Catalunya